

ML

Om Th. № 3. a 84

Thorvaldsen

NY PORTEFEUILLE.

Udgivet

Redigeret

af

af

Georg Carstensen.

J. C. Schythe.

2. Binds Nr. 8. — Söndagen den 26. Mai 1844.

Copenhagen.

Trykt hos Louis Klein.

STUTTI-FERUTTIS

af fremmede Journaler.

Theater og Musik.

— I Hofburgtheatret i Wien er i denne Maaned opført et nyt Lystspil af Deinhardstein, "Modeitus". Forfatterens Hensigt med dette Stykke har været, med Satirens Svobe at revse den Formalismus, der i vores Dage indsniger sig i alle Forhold. Stykket fandt vel Bisaid, men dog ikke mere, end der hører til et saakaldet succès d'estime.

— I Wien hersker der i denne Tid en formelig fanatisk Begeistring for Fanny Elsler, og de italienske Sangeres Strubetriumphet maae underordne sig et Par smukke Been.

— Paa Leopoldstädter-Theatret i Wien vil om fort Tid en Giraffe optræde som Gæst. Der bliver skretet et eget Stykke for denne store Skuespiller, der allerede med argjort Held har betrædt Scenen i Øsen og roses meget for sin Kjærlighed og Tamhed. Maafree er denne Giraffe i Stand til at opfylde adskillige Theatre, da den, som alle store Kunstmændere, ikke seer synderligt paa Honoraets Størrelse.

— For nogle Dage siden blev Molieres berømte Lystspil "Tariiffe" givet i det kgl. Theater i Berlin. Huset var oversyldt. Ved denne, som ved alle lignende Lejligheder, ere Publicums Pine sædvanligvis rettede mod den kongelige Voge, for at see, hvilke Medlemmer af den kongelige Famille, der ville indfinde sig, først indtraadte Prinsen af Preussen, hvis Ankunft bemærkedes med almindelig Tilfredshed; derefter kom Prinserne Carl, Friderich og Walbemar. Bisafdet for de treffende Steder i Stykket var meget levende, dog blev det fra Begyndelsen til Enden ständig ledsgaget af en af 2 eller 3 Personer bestaaende Opposition. Prinserne løg og applauderede ideligt, især Prinsen af Preussen. Da Orgon sagde den Replik: "i hans (Tartuffe's) Fædreland var Tartufferne i Besiddelse sa af de høieste Embeder", fulgte en sand Storm af Klap og Bravoraab, medens Prinsernes Miner udtrykte den høieste Muntherhed. Devrient var fortrolig som Orgon, hvormed Øring som Tartuffe ikke behagede saa meget, kendt han havde ypperlige Momenter.

— Bassisten Bötticher fra Berlin giver i denne Tid Gæsterroller i Hamburg. Sangerinden Cathinka Evers, en Søster til Claveyvirtuosen Carl Evers, der for Tiden opholder sig her, vedbliver at fremkalde stor Enthusiasme ved sin overordentlig flønne Sang.

— Den 26de Nederrhinse Musikkfest afholdes den 26de og 27de Mai i Köln, og vil blive dirigeret

af Heinrich Dorn. Der vil blive opført: "Repha" af Händel, "Missa solemnis" af Beethoven, Symphonie i C dur af Mozart, og Hymne af Cherubini.

— Theatret i Athen, egentlig kun et Operahus, er for nylig blevet ganske lukket. Det besød fun ved de fremmede, og, da det græske Publicum aldeles ikke har vist sig tilbøjeligt til at understøtte Entrepreneurene, har Selvabet opløst sig, og de fleste Sangere ere vendte tilbage til Italien.

— Englemanden Hatton har, efter den anden Opsættelse af hans Opera "Pasqual Bruno", i al Hast forladt Wien og er vendt tilbage til England, for ikke at hæde sig over den tredje Opsættelse.

Litteratur og Kunst.

— Charles Dickens vil tilbringe Sommeren paa Fælslanet og besøge Italien, Schweiz og Frankrig. "Britannia" meddeler, at der snart vil udkomme et Juledigt og endnu et større Værk "af mere kunstnerlig Form end de tidligere" af den berømte Novellist.

— Kunsthaveningen i Hamborg har aabnet en Udstilling af nyere Malerier og Billedhuggerarbeider i Thalia-Theatrets Sal. Der er efter Catalogen udføllt 75 Oliemalerier, blandt hvilke mange høist udmarkede Arbeider. Kun 13 af de udstillede Malerier ere malede af hamborgske Kunstmændere. Billedhuggerarbeiderne bestaae for største Delen i Afstøbninger efter Thorvaldsen.

— Ohlenschläger, hvem det blev overdraget at tilbagelevere den Ordensdecoration af Ordenen "pour le mérite", som Thorvaldsen havde baaret, er af Kongen af Preussen udnevnt til at indtage sin afdøde Vens Plads blandt denne Ordens Riddere. Digteren har hørt den Vre at læse sin "Dina" for H. Majestet, der har besat, at dette Drama skal bringes til Opsættelse paa det kongelige Theater i Berlin.

noget foroverbojet. Imod Selvmord talte desuden Stedet, hvor Kuglen var trængt ind, idet man maa holde Vaabenet i en tvungen Stilling, for at bibringe sig et Skud i den høire Side; endvidere Streiffaaret paa den høire Haand og endelig den Omstændighed, at man ikke kunde opdage noget Tegn til Forbrænding paa Klæderne, ei heller noget Spor af Forladningen i Saaret. Efterat denne for en Dommer heist ubehagelige Forretning var til Ende, lod jeg Liget læses paa en Bogn og høres til Staden, hvorhen ogsaa Commisionen vendte tilbage. For ikke at spilde Tiden med vidstestige Requisitions-Skrivelser til Regimentet, lod jeg strax Ank'en indkalde, forte ham til Liget, tog Dækket fra Ansigtet og spurgte ham, om han kendte Personen.

„Min Gud, det er Adjutant Tolck,“ raaabte han og slog Hænderne sammen. „Hvorledes er han kommen af Dage?“ — Jeg viste ham den af Kuglen gjorte Alabning, og sagte

derpaa: „Nu spørger jeg Dem, hvad er Dem bekendt om denne Mands Død?“

„Intet; ikke en Smule paa min Acre. Skulde Braenthal —“

„Behag noie at angive, hvor De har opholdt Dem i de sidste 4 Dage, og det Time for Time.“ — Han gav fuldstændig Oplysning herom. — „De er selv Netslærd,“ vedblev jeg, „og maa vide, at Netten har Marsch til at troe, at Meget, som staer i Forbindelse med dette Drab, ikke er Dem fremmedt, og at den Arrest, som jeg herved forkynder Dem, er en nødvendig Forholdsregel til Forebyggelse af Collusioner. Imorgen, haaber jeg, vil jeg kunne give Dem Deres Frihed igjen.“

„Jeg indseer nok, at De ikke han handle anderledes, Hr. Assessor. Løger og Lys vil De dog vistnok tilstaae mig.“

„Naturligvis. Behag nu at træde af.“

(Fortsættes.)

THEATER, MUSIK, LITERATUR OG KUNST.

— Fredagen den 24de Mai afholdt den nye Studenterforening sin Mindefest for Thorvaldsen i Universitetets Solennitetssal, der til denne Anledning var decoreret med en Smag, som gjorde Arrangeurerne Acre. Foruden Studenter var der til denne Fest indbudet Universitetets samtlige Professorer og Lectorer, Kunstabdiemets Lærere og Medlemmer samt Alt, hvad der forresten i Kunstens Nige har Navn eller Betydning. Klokken 12 samledes man i de forstjellige Auditorier, og et Kvarteertid derefter traadte man, under en musikalisk Introduction af Hartmann, ind i den festligt belyste Sal, hvor Thorvaldsens laurbærkranseude Büste fra den forbetruke Baggrund af Salen ligesom alvorlig hilste de Indtrædende og mindede dem om det Betydningsfulde i Festen. Under Büsten saae

man Basreliefferne „Dagen“ og „Natten“, og paa det forbetruke Orchester, ligeledes i Baggrunden af Salen, var anbragt hans Basrelief af „Seiersgudinden“ mellem de trende mindre Basrelieffer: „de musicerende Engle“. Hele den øvrige Deel af Salen var ikke mindre sindrigt udsmykket med saadanne Basrelieffer, der for selve Festen havde en føregren Betydning, endvidere med friske Kranser, Tepper o. s. v., og ligeover Indgangen, vis à vis altsaa for Thorvaldsens Büste, thronede, ligeledes paa fort Grund, et antikt Minervahoved i eensom og majestætisk Storhed. Vi troe ikke, at Nogen er traadt ind i denne Sal uden at føle sig henreven og imponeret af denne øde Skønhed i Decorationen, hvis Alvor og Simplicitet ligesom strax giengav det Hovedcharakteriske hos ham, for hvem Festen

blev asholdt. Ogsaa troe vi, at Muserne maae have dæuet med et fierligt Belbehag mellem den aandelige Elite, der paa denne Fest havde samlet sig i deres Haller, og noget mere er det jo ikke muligt at sige med Hensyn til de ydre Betingelser for Festen. Men ogsaa Festen selv, den indre og egentlige Deel, stod i den skønneste Harmoni hermed, og det var maaske her, meer end ved nogen anden Fest, der er seiret efter **Thorvaldsens** Bortgang, synligt for Alle, at det var en Højtid for Musernes og Gratiernes Andsling, at den var undført under deres Auspicer og renligt ledsgagedes af dem. En Prolog af **Oehlenschläger**, bestemt for denne Fest, blev paa Grund af Digterens Graværelse reciteret af Cand. Molbech og derefter udført nedenstaende smukke Cantate af **H. Hertz**, hvortil **Hartmann** havde componeret en gribende Musik, der fortrinligt udførtes af Studenter-Sangforeningens Personale og Medlemmerne af det kongelige Capel.

Chor.

Der drog et Bud gjennem Landet,
Et Suk med Bindene før hen;
Fra Østresalt det klang, og end
Med Vesterhav fra Flyvesandet.
Og over fjerne Lande lod
Den samme Klage: Thorvaldsen er død!

Sang med Chor.

Saa fattig er ei nogen Braa,
Og Ingen saa forladt,
At dette Bud ei skulde naae
Ham smerteligt og brat.
I Bondens Hytte, Fyrstens Borg,
Bed Strandens Hjernet,
Enhver sik Part i denne Sorg,
Og har vort Tab begrædt.

Thi over Alle stod han her,
Kun Døden, Alles Lod,
Har etter bragt ham Alle nør,
Og Alle træt dens Braad.
Derfor man strømmer til hans Grav
Fra Hytte som fra Borg,
Og Rig og Fattig, Hoi og Lav
Sig nærmet med sin Sorg.

Quintet med Chor.

Som fra en Menighed i een og samme Kirke
Fra Alles Cæber før
Højtideligt i Chor:
En mægtig Aand har nu hørt op at virke.

Recitativ.

Strophe.

En mægtig Aand! Thi Magten blev ham givet,
Den aandelige Magt,
Der kalder Skikkelsen til Livet,
Hvor med det Skønne Høihed er i Pagt,
Mod tvende Verden han strakte
Sin hvileløse Skaberhaand
Fra Hellas' Gudeverden bragte
Hans Marmor det Hørvundnes Aand.
Han greb af den forgængelige Verden
Dens uforgængelige Sjæl;
Dens Skønhed i dens Liv og Færd
Han løste fra den faldne Capital.

Antistrophe.

Deg, mens han mellem øde Resten triner,
Han standser med det tankesulde Øj, —
Og dæuler henrykt ved det Lys, der gif
Med Seier frem fra Latiums Ruiner.
Blandt sjunkne Templer gjenlød Orgeltoner,
Et Hosiana fra Rotunden klang!
Da aarb han Meissen under Psalmesang
Han formede med Andagt sin Forsoner.

Chor.

Nu er den store Meister død,
Hans Haand er kold og stiv.
En uhørt Klage rundtom lød,
Saa uhørt som hans Liv.
Hønt Chor af Muser, han har slæbt,
Fra Marmoret sig vandt,
Og tolkede os hvad vi har tabt,
Og hvad med ham forsvant.

Men fra det Tempel, hvor hans Lig
Med Taarer blev sat ned,
En Engelskare hæved sig
Og sang om salig Fred.
Og Christus bredte Armen ud —
Et Hosiana lød:
Gak ind, o Meister, til Din Gud!
Stat op til Liv fra Død!

Digteren **H. B. Holst** besteg derpaa Talerstolen og filstrede i antike Vers Grækenlands glimrende Kunstdperiode, Musernes Flugt fra de Steader, de før havde elsket fremfor alle, Kunstens Forfald og dens senere Gjensætsel. Vi meddele som en Prove efterfølgende Fragment, der filstreder os **Thorvaldsen** selv som en Heros, hans Liv som en Mythe og hans Død som en Opsart til Olympen.

Hvo har ei tidt beundrende seet hønt Mesterens
Billed:

Ung og i seirende Glands svæver den dæmrende
Dag,
Høigt hum Blomster udstrøer, fra Fingrene No-
serne falde,
Lucifer FalkeLens Glands svinger fra Skulderen
Hækt —
Saaledos var just hans Liv, en klar, en straalende
Solbag,
I triumferende Glands traadte for Verden han
frem,
Aandens Blomster han gav — som Roser de faldt
fra hans Fingre,
Ligesaa sjonne i Øvel, som i den tidlige
Gry;
Over den vidstrakte Jord bestrev han sin lysende
bane,
Øvægende mildt med sin Glands, hvorhen end
Straalerne faldt;
Med ham hans Genius slo, med Faklen den viste
ham Beien,
Og for dens luende Skær blegned de jordiske
Lys!

Aandens Blomster han gav — som Roser de faldt
fra hans Fingre,
Ligesaa sjonne i Øvel, som i den tidlige
Gry, —
Ingen af Dødelig født, der saae ham saaledes
virke
Herlig i Middagskraft, aned, at Natten var
ner!
At, hvo tænkte, at han, der nys betvang selv He-
rakles
Og hans gigantiske Krop stængsled til Marmorets
Blok,
At, hvo tænkte, at han, der Døden fravristet sit
Bytte,
Selv alt var kaaret til Nov af den ubørlige
Død!

Pluton, Skyggernes Drot, der hader det skinnende
Dagslys
Og hvad der glædes derved, skued fortørnet hans
Ferd!
Jordens Rigdom og Glands, hvad den eier af
sjønnestog herligst,
Griber hans driftige Haand, drager til Hades det
ned;
Længe han røvede dog, før mod ham han røvede
Kampen,

Frygtende selv for den Kraft, der endog Guder
betvæng;

Heller ei lyktes det nu: thi det var just hin
mystiske Time,
Da den omslørende Nat stiger paa Himmelnen
frem,

Langsamt svæved hun ned, af Guder og Menne-
scher elsket,
Hun, ved hvis rolige Bryst Døden selv er en
Sovn:

Kjærligt hun kyssed hans Mund paa Tærsklen til
Musernes Tempel,
Der, hvor den sygiske Drot aldrig har vovet sig
ind,

Ilsi saa langsomt derfra, og snart forsvant hun
i Rummet,
Mens han med seirende Øj træder i Tempelset
ind:

Starkt da i Hallen det klang! fra Strengene
Tonerne bruse,
Og under Hymnernes Lyd sank han i Musernes
Havn!

Men de pieriske Moer i Armene greb deres
Andsling,

Svæng sig saa susterligt smukt høit over Skyer-
nes Flod,

Høit over Stjernernes Gang med ham til det
fjerne Olympos,
Hvor i udødelig Glands straaler de Saliges
Chor.

Phoibos sin Lyra da slog, fra Leben flod him-
melste Rythmer,
Saadan en Velkomfsang hørte Olympen ei
før!

Hebe, undseelig og bly, som dengang hun stod
for Herakles,
Nakte sin Patera ham, kramset med Nektarens
Gæft;

Gratiere smilte saa sjælmst, imens Aphrodite,
Lagde en Evighedskrands om hans ørværdige
Lok;

Zeus selv, den Himmelsske, rysted saa stort de
ambrofiske Lokker,
At det hele Olymp sjælv ved af Glæde derved!

Efter Talen reiste samtlige Tilhørere sig op
og iftemte følgende smukke Slutningsang af
C. Ploug, der i Tone og Indhold heldigt slut-
tede sig til Talen:

Favete lingvis, Musers Et!
Oc høie Mødres Chor nu falder,
Og hilser ham vi har begrædt,
Velkommen i Olympens Haller:

En ny Herakles har fuldendt
Sin Daad og er til Hjemmet vendt,
Den Priis at naae, han har fortjent,
Med evig Ungdoms Brud formælet.

Hans Liv det var en Seiersflugt,
Et Hæstediigt i Marmor prentet;
Han Hesperiiders gylne Frugt
Til Nordens dunkle Lund har hentet;
De døde Stoffer han belivang,
De leved, naar hans Meisel klang;
Som Maalest for sin egen Gang
Han Kunstens nye Meta satte.

Og ingen Gravluft vifter der,
Hvor snart hans finulde Stov skal gjemmes:
Men af hans egne Værkers Hær
Et evigt Ord skal der istemesse;
Derfor skal Kunstens Liv udgaae
Og højt i Offerflammer staae;
Der skal de Memmonsstøtter staae
Som varsle Danmarks Morgenrøde!

Hvad der vil give denne Fest en blivende
Betydning var den rette Maade, hvorpaa den
var blevsen opfattet af alle dem, der bidroge til
at forstå den. Det var ikke en Sørgesfest i
Ordet almindelige Forstand, thi som en beromt
Theolog har sagt: hvorledes kunne vi klage over
at vi have haft Thorvaldsen, naar vi med
Stolthed maae erindre, at vi have haft ham?
Der gif derfor ogsaa ligesom en Seierstone gjen-
nem Festen, og det Indtryk, den efterlod, var ikke
et veemodigt og smerteligt, men snarere et glad
og begejstret, der pegede henimod hin "Opstan-
delsens Fest", som Talen forsettede, da Museets
Sale skulle fyldes, og den forevigede Mesters her-
lige Værker hilses med Jubel af et Folk, for hvil-
hader han har virket meer end nogen Anden.

— I Tordags Aftes opførtes for første Gang:
"Tordenskjold i Dynekilen", Syngestykke i
3 Acter af J. P. Lyser, omarbeidet af H.
Herz, med Musik af Siegfried Saloman.
Denne Musik hører til det Slags, som man maa-
ske ret passende kan kalde — indifferent: den er
hverken meget smuk, eller meget styg, den rober
hverken stort Talent hos Componisten, ei heller
denuncierer den ham som fuldkommen talentløs,
eller med andre Ord: den indeholder vel enkelte
Nummere, der under Udsørelsen kunne behage
Tilhørerne, men der er Intet, som efterlader et

blivende Indtryk, Intet, der tyder paa en bestemt
Individualitet hos Componisten, Intet, der vidner
om, at han er i Stand til at opsatte Musikkens
Poesie. Høst og her er der vel gjort Forsøg paa
at slæae ind i en for Handlingens Tid og Sted
charakteristisk "seyn-sollende" Tone; (saaledes
f. Ex. i Begyndelsen af 1ste Act) men, deels ere
disse Forsøg løbne uheldigt af, deels ere de strax
opgivne igjen og give Plads for et Aubert, Bel-
linist eller Donizettistisk Thema. Om vi end dersor
glæde os over det almindelige Bisald, der ved den
første Opsærelse blev denne Opera til Deel, fordi
det viser, at man med de tilbørlige Billigheds-
hensyn bedømmer den begyndende Kunstners første
Forsøg, saa kunne vi dog ikke undlade at udtale
den Overbevisning, at Hr. Saloman endnu er
langt fra at besidde den Aandsmodenhed, der ud-
fordres hos den, der vil componere en Opera
saaledes, at Musiken nogenlunde kommer til at
svare til Tertiens Aand, ligesom han heller ikke
endnu er i Besiddelse af et saa rigt musikalsk
Fond, at han kan undvære at øse af fremmede
Kilder. Heller ikke har det bidraget til at høve
Hr. Salomans Musik, at en stor Deel af Partierne
bleve sungne af umodne Begyndere, hos
hvem man naturligvis ikke kan gjøre Regning
paa den tilbørlige Sikkerhed og Routine. Mest
bidrog vistnok Hr. Phisters fortæffelige Comit
til Stykets Held, ligesom ogsaa Hr. Faaborgs
Udsærelse af Hovedrollen baade fra Spillets, men
især fra Sangens Side fortjener al Anerkendelse.

Det Kgl. Theaters Repertoire.

Tirsdag: Tordenskjold i Dynekilen.
Torsdag: En Aften 1722. Solo for Bio-
loncel af Hr. Gehrmann. Jacob v.
Tyboe. (Gesper Oldfur, Hr. Manzius;
Peer, Hr. Petersen; Leonard, Hr. Wiehe.)
Fredag: Tordenskjold i Dynekilen.